

60.008/k

MTI

Szerkeszti a Belpolitikai Szerkesztőség

Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf. 3. Tel.: 159-490. Telex: 22-4371

Belföldi hírek

s z e r d a

bb 1. június 10-re ígérik a befejezést - jó ütemben dolgoznak az m7-m1-es autópálya közös szakaszán

i pp/um ie e 1978. május 10.

csütörtökön már a negyedik, utolsó aszfaltréteget terítik az m7-m1-es autópálya közös szakaszán, a 9-13 kilométer között - tájékoztatta az m7 munkatársát hoós László, a betonutépítő vállalat igazgatója.

mint köztudott, április 17-én - előreláthatóan két hónapra - bővítés és felújítás miatt lezárták az m7-m1-es autópálya közös baloldali szakaszát az 5-13 kilométer között. ez igen jelentős forgalomkorlátozások bevezetését tette szükségessé, ami különösen a hétvégeken nehezíti a gépkocsik közlekedését.

a munka április 17-én reggel a betonutépítő vállalat kivitelenésében igen nagy erővel kezdődött meg. az építők éjjelnappal és vasárnap is dolgoznak, hogy minél előbb átadhassák a forgalomnak ezt az igen jelentős utszakaszt. az itt dolgozó 97 ember munkáját mintegy 10 ezer lóerős géppark segíti. a folyamatos anyagellátásról két nagy teljesítményű aszfaltkeverő telep gondoskodik, amely naponta 3000 tonna beépíthető aszfaltot állít elő. megfelelő tartalékgépeket is felvonultattak, hogy az esetleges géphibák se okozzanak fennakadást az építkezésben.

/folyt.köv./

UG

bb 1. /junius 10-re ...folyt./um

a nyolc kilométer hosszúsági utszakaszt két részre osztották. először az alsó szakaszon indult meg nagyobb erővel a munka, mivel a felső szakaszon három átívelő hidat is szélesíteni, ujraburkolni kell. a munkálatok a terv szerint, jó ütemben haladnak. a 9-13 kilométer közötti szakaszon május 22-ig befejezik a felső, érdesített homokaszfalt terítését. addig az 5-9 kilométer közötti szakaszon is elkészülnek a három alsó aszfaltréteg terítésével és az ezt keresztező három hid átépítésével. ezen az utszakaszon a negyedik aszfaltréteg terítését május 24-én kezdik és junius első napjaiban fejezik be.

elsősorban az időjárással kell megküzdenuünk, hogy teljesíthessük vállalásunkat - mondotta hoós lászló igazgató. esőben ugyanis nem lehet aszfaltozni, bizunk benne, hogy a vállalt határidőre, junius 10-re befejezzük ezt a nagy munkát, és az utat újra megnyithatják a forgalom előtt. /mti/

--

bb 2. magyar filmek bécsben, szófiában, teheránban és a cannes-i fesztiválon

i mir/z um bc e

1978. május 10.

a nemzetközi filmélet számos rendezvényén képviselik magyar alkotások a következő napokban hazánk filmművészetét. az osztrák főváros filmmuzeumában dárday istván filmregény című kétrészes alkotását láthatják az érdeklődők. vetítésére a nyugat-berlini filmfesztivál, „filmforum”, -műsorának bécsi bemutatója alkalmából kerül sor.

május 15-én két nemzetközi filmfesztivál kezdődik, amelyen magyar filmeket láthat a közönség. a szervezési és automatizálási filmek május 20-ig tartó ix. nemzetközi fesztiválján, szófiában somló tamás: egy új pszichofarmakon című tudományos ismeretterjesztő filmje, és széplaki gyula: földközi-tengeri játékok című alkotása képviseli a magyar színeket. a csehszlovákiai gottwaldowban szintén május 20-ig tartó xviii. nemzetközi gyermekfilm-fesztiválon dargay attila: ludas matyi című rajz-játékfilmje vesz részt.

/folyt.köv./

- 2 -

UG

bb 2. /magyar filmek...folyt./um

az év egyik legrangosabb filmes seregszemléjén, a május 16-31-ig tartó cannesi nemzetközi filmfesztiválon a megnyitó után két nappal - május 18-án - mutatják be a magyar versenyfilmet: makk károly „egy erkölcsös éjszaka”, című, hunyady sándor novellájából készült alkotását. a bemutatón makk károlyval együtt részt vesz a film két főszereplője, carla romanelli és tarján györgyi.

a lengyelországi lublinban „munka, ember, alkotás”, címmel rendeznek nemzetközi filmforumot május 16-tól. itt kardos ferenc: ékezet és bacso péter: riasztólövés című alkotását - mutatják be. május 22 és 26 között a csehszlovákiai ostrava-porubában nemzetközi környezetvédelmi rövidfilm-fesztivál lesz: ezen vitéz gábor, cigány tamás és dévényi lászló egy-egy kisfilmjével veszünk részt. magyar filmhetet tart az iráni főváros filmarchivuma is. itt nyolc magyar rendező egy-egy alkotását - huszárik zoltán: szindbád, makk károly: szerelem, zolnay pál: fotográfia, ranódy lászló: árvácska, mészáros mártá: örökbefogadás, kézdi kovács zolt: ha megjön józsef, jancsó miklós: még kér a nép és sándor pál: régi idők focija című filmjét - mutatják be. /mti/

--

bb 3. kedvezőbb a munkaerőáramlás pest megyében

bam/mmé um fm e

1978. május 10.

nincs szükség adminisztratív beavatkozásra a kötelező közvetítés hatálya alá tartozó munkaerő nagy többsége a népgazdasági érdekeknek megfelelően áramlik pest megyében. e kedvező tényről rögzítette a pest megyei tanács munkaügyi osztálya, a múlt év januárjában életbe lépett tanácsi határozat érvényesüléséről készített felmérésében. a határozat eredményeként a kötelező közvetítéssel elhelyezkedők száma egy esztendő alatt 6 377-ről 1 938-ra csökkent. mint ismeretes, a közvetítést azok a dolgozók kötelesek igénybe venni, akik egy éven belül legalább háromszor felmondással változtatnak munkahelyet, vagy „kilépett”, bejegyzéssel távoznak vállalatuktól. a munkaerőközvetítést szabályozó tanácsi rendelet lehetővé teszi, hogy ezek a személyek az ugynevezett „a”, kategóriájú vállalatokhoz, illetve ugyanilyen munkakörbe közvetítés nélkül elhelyezkedhessenek.

/folyt.köv./

- 3 -

UG

bb 3. /kedvezőbb ...folyt./um

pest megye 851 vállalatát, szövetkezetét és intézményét különböző kategóriákba sorolták aszerint, hogy népgazdasági szempontból mennyire indokolt létszámuk feltöltése, növelése vagy csökkentése. egy esztendő tapasztalatai azt bizonyítják hogy bizonyos fokú változás következett be a helyes foglalkoztatási arányok kialakításában, s azokban az ágazatokban, amelyekben kívánatos volt, nőtt a foglalkoztatottak száma. az iparban általában a terveknek megfelelően csökkent a létszám, a termélekenység emelkedése elősegítette a tervszerű növekedést is. az 1000-nél több dolgozót foglalkoztató vállalatok azonban még a szükséges szinten sem tudták tartani létszámukat.

a felszabaduló munkaerő egy része a szolgáltató- és az építőiparban helyezkedett el. három nagy építőipari vállalat 4.8 százalékkal növelte a létszámát, a legnagyobb - a pest megyei áévv - azonban csak szinten tudta azt tartani. ugyanakor 18 építőipari szövetkezetnél 7.2 százalék a növekedés, de akadt olyan közös vállalat is, amelynek létszámgyarapodása meghaladta a 38 százalékot.

a megye mezőgazdaságában kis mértékben növekedett a dolgozók száma, elsősorban az agglomerációs övezetben levő szövetkezeteknél és a lakosság ellátását szolgáló élelmiszeripari üzemeknél. a kereskedelem 10 százalékos létszámfelfutása időarányosan teljesült, ám a tervezett élelmiszerboltoknak csak a fele valósult meg, még mindig kevés az eladó és a segédmunkás. pedig ezek a munkakörök is „a„ kategóriásak.

a pest megyei tapasztalatok azt bizonyítják, hogy a vállalatok a munkaerőgazdálkodásban nem ritkán figyelmen kívül hagyják a realitásokat, s létszámnövekedést terveznek. nem számolnak a munkaszervezésből, a technológia korszerűsítéséből és a termékszerkezet-váltásból elérhető munkaerőmegtakarításokkal. sokhelyütt elavultak a normák is, gyakran csak becsléseken alapulnak, semmint műszaki paramétereken. emelniük kell a munkaerőgazdálkodás színvonalát is, amely az elmúlt esztendő fejlődése ellenére sem felel meg a fokozott követelményeknek.

a pest megyei tanács végrehajtó bizottsága most felülvizsgálja, és folyamatosan, az eddiginél jobban a népgazdasági igényekhez igazítja a vállalatok és munkakörök kategóriába sorolását. jelenleg ugyanis 97.5 százalékuk „a„, „b„ és „egyéb„ kategóriába tartozik, s meghatározott szintig közvetítés nélkül alkalmazhatnak dolgozókat. nyilvánvaló, hogy a tanácsi rendelet hatékonysága tovább növekszik, ha a módosítások után mérséklődik a kedvezményezett vállalatok száma./mti/

- 4 -

UG

bb.4. új tervek a kulturális élet fellendítésére tatabányán

ráb/fm/ra e

1978. május 10

városi közművelődési bizottságot alakítottak tatabányán azzal a céllal, hogy a szellemi és anyagi erőforrások egyesítésével tovább javítsák a művelődés feltételeit. a párt- az állami szervek és a tömegszervezetek vezetőin kívül bekapcsolódtak a bizottság munkájába olyan nagyüzemek, mint a szénbányák, a hőerőmű vállalat és a megyei állami építőipari vállalat közművelődési szakemberei. rövidesen városi közművelődési alapot is létrehozna. ehhez az összeghez - amelyet évi másfél millió forintba terveznek - a város üzemei is hozzájárulnak anyagi lehetőségeikhez mérten. a közművelődési alapot közös városi feladatokra fordítják: a tartalmi munka javítására, a színházi program gazdagítására, az intézményhálózat fejlesztésére.

az új bizottság - egységes szemlélet alapján - koordinálja a tanácsi és a szakszervezeti közművelődési intézményeket. korábban a két hálózat között nem volt tervszerű együttműködés és sokszor a vállalati, intézményi érdekek előbbre kerültek, mint a nagyobb közösség, a város érdeke. közös összefogással rövid idő alatt el akarják érni, hogy tatabánya a megye munkásművelődésének bázisa legyen. ezért az új bizottság elsődleges feladatának tartja azoknak a példamutató módszereknek az elterjesztését a város üzemeiben, gyáraiban, amelyeket például a szénbányáknál rendszeresítettek a bányászok műveltségének gyarapítására. ennél a vállalatnál rövid idő alatt jelentős anyagi ráfordítással korszerűsítették a bányász művelődési házakat. tíz üzemi ifjúsági klubot nyitottak, s már 27 könyvtár áll a bányászok rendelkezésére. a szénbányák legnagyobb munkásszálóján megnyitották az olvasó munkások klubját, két bányász művelődési házban információs központot szerveztek a továbbtanuló munkások részére. a vállalat népművelőket is alkalmaz, akik segítséget nyújtanak a szocialista brigádok kulturális vállalásainak teljesítéséhez./mti/

-.-

-5-

UG

bb.5. első az országban - üdülőhasználati jog vásárolható bükön
szel/fm/ra e 1978. május 10.

üdülőhasználati jogot és nem üdülőt vásárol az, aki tagja lesz a büki termál üdülőszövetkezetnek. az ország első, szövetkezeti tulajdonon alapuló üdülőjét most kezdték szervezni a népszerű gyógyfürdőben. a 3 000 tagura tervezett szövetkezetbe az első napokban 100-an léptek be az ország különböző részeiből. a tagok évente 28 napig mondhatják magukénak az egy- vagy másfél szobás, korszerűen berendezett üdülőegységet. ezért 35 000, illetve 47 000 forintot kell fizetniök.

a lakrészeket évente más-más hónapban vehetik igénybe az alapszabályban meghatározott ütem szerint: egyik évben főszézonban, a másikban azon kívüli időszakban. a szövetkezet tagja a kijelölt időszakra az üdülési jogot átengedheti rokonának, vendégének is. az üdülési jog egyébként örökölhető, átruházható és nem esik a tulajdonszerzést korlátozó rendelkezések hatálya alá.

a fedett medencékkel egész évi gyógyfürdőzésre alkalmas, sokféle orvosi ellátást nyújtó fürdőtől 300 méterre négy - egyenként 77 üdülőegységet magában foglaló - épület készül, 36.000 négyzetméter területen, két ütemben. egész évben biztosítják a hő- és melegvízszolgáltatást.

az üdülésnek ez a formája előnyös a tagok számára, mert olcsón hozzájutnak a használati joghoz. a lakrészek egész évben kihasználtak. a cooptourist évente 2 hónapon át kiadja a lakrészeket; így fedezik az üzemelési és fenntartási költségeket./mti/

--

bb.7. szauna a zalaegerszegi uszodában
tóa/fm/ra e 1978. május 10.

korszerűsítették a zalaegerszegi uszodát. megszüntették a kihasználatlan kádfürdő-részleget, s helyén szaunafülkét alakítottak ki. a másik újdonság a fürdőépület tetőjén kialakított zuhanyzóval felszerelt napozó./mti/

--

-6-

UG

bb.6. tizenkét helyen „lékeltek meg,, a soproni hegységet
cser/st/ra e 1978. május 10.

három éven át tartó kutató furások fejeződtek be a soproni hegységben. tizenkét helyen „lékeltek meg,, a hegyeket, 100-300 méter mélyre hatoltak le a furók. a kutató furásokat azért végezték, hogy a tudósok az eredményekből következtethessenek a soproni helységnek a keleti alpok nyulványának szerkezetére. a munkát a magyar állami földtani intézet nyugat-magyarországi területi földtani szolgálata irányította.
/mti/

--

bb.8. „bugyborékolnak,, a gyurgyalagok
igó/fm/ra e 1978. május 10.

dél-baranya erdős lankáin felhangzott a gyurgyalagok jellegzetes hangja, amely leginkább a bugyborékoláshoz hasonlít. egyik népi nevük is ez: bugybóka. költőmadaraink közül legutoljára érkeznek meg, jelenlétük tehát a tavaszi vonulás végét jelzi. villány környékén, ahol a legnagyobb hazai települőhelyük van, az egzotikus külsejű gyurgyalagoknak meglepően nagy mozgását figyelték meg. a legszebb madarunk: a paletta csaknem minden színe megtalálható rajta. csőre fekete, szeme kárminpiros, tollazatán keveredik a tengerkék, a citromsárga, a füzöld, a hófehér és a koromfekete szín.

a madarak nyomban hozzáfogtak a költés előkészítéséhez, hiszen nem sok ideig tartózkodnak nálunk. amint utolsók voltak az érkezéskor, elsők lesznek a távozáskor: augusztus elején már elindulnak afrikába. most buzgón „tatarozzák,, rendkívül érdekes fészküket, amelyet meredet löszfalba vájtak. lakásuk nem más, mint egy-két méter hosszú csőszerű lyuk és ennek kemenceformában kiszélesedő vége a költőhelyük./mti/

--

-7-

UG

bb.9. hétmilliárd forint szellemi alkotásokból - az országos találmányi hivatal elnökének nyilatkozata

i kg/mm/p ie e

1978. május 10.

az új műszakimegoldások, korszerű termékek és technológiák iránt növekvő népgazdasági igény kielégítésére - a külföldi licencek, know howok vásárlása mellett - elsősorban hazai találmányok, újítások kellene. ezek helyzetéről nyilatkozott tasnádi emil, az országos találmányi hivatal elnöke az mti munkatársának.

- a találmányok, újítások eddig is hasznosan járultak hozzá a népgazdaság fejlődéséhez, gazdasági harcunk évről-évre növekszik, tavaly a vállalatoknál mintegy 7 milliárd forintot eredményeztek, csaknem 2 milliárddal többet, mint az előző évben. a legaktívabb feltalálókévek óta a vegyiparban tevékenykednek, ezen belül is a gyógyszeriparban, ahol minden évben több eredeti műszaki megoldást dolgoznak ki a kutatók. a gyógyszervegyészek tavaly például értékes új eljárást fejlesztettek ki vérnyomáscsökkentő és értágító készítmények gyártásához. megnövekedett az alkalmazott találmányok száma a mezőgazdaságban; jórieszük az iparszerű természetű rendszerek bevezetését és ezen belül a gépesítést, növényvédelmet segítik. az agrárgépészeknek tavaly egyebek mellett a hagymafeszítés új univerzális gépsorára adtunk szabadalmat, a mezőgazdasági gépkísérleti intézetnek pedig különleges kopásálló keményfémötvözetre, az ezzel bevont szerszám élettartama többszöröse a hagyományosnak.

- annak ellenére, hogy összességében örvendetesen növekszik a találmányok száma és gazdasági eredményük mind a műszaki fejlesztés követelményeihez, mind a meglévő szellemi kapacitáshoz képest ez még igen kevés. a feltalálói tevékenység széleskörű kibontakozását több körülmény is gátolja. az egyik az, hogy a szellemi alkotások létrehozását és hasznosítását érintő egyes szabályozók fogyatékosai miatt sokszor könnyebben és kényelmesebben lehet tudományos fokozatot, rangot elérni, mint egy találmányt kidolgozni és hasznosításáig eljutni. nehezíti a helyzetet, hogy a vállalatok általában nem érzik még a gazdasági atmoszféra kényszerítő erejét, s így nem törekednek a kockázattal járó újdonság bevezetésére. a vállalatok egy része nem értékelt a minőség javítását szolgáló találmány hasznosításában sem, mert ennek költségei köztött áras termékek esetében nem térülnek meg. más vállalatok rosszul értelmezett takarékoság miatt az értékesebb találmányért járó magasabb feltalálói díj kifizetésétől vonakodnak, és ezzel elveszik számos feltalálói kedvét a további új ötletek kidolgozásától.

/folyt köv./

8.10/p

9-06

-8-

bb.9./hétmilliárd.....folyt/p

-a találmányok megalkotására és hasznosítására várhatóan ösztönzően hat majd az a közelmúltban életbe lépett kormányrendelet, amely előírja a vállalatoknak középtávu kutatási terv kidolgozását, ehhez ugyanis feltétlenül szükség lesz több, a gyakorlatban is hasznosítható szellemi alkotásra.

- a népgazdaság számára a piaci versenyben élenjáró szellemi termékek, találmányok a legértékesebbek, emellett azonban nem kevésbé fontosak a technológiák korszerűsítését, a munkafolyamatok egyszerűsítését célzó vállalati újítások sem, annál is inkább, mert a műszaki fejlesztés legszélesebb társadalmi tömegbázisa az újítómozgalom, ez évről-évre egyenletesen fejlődik, s az idén újabb lendületet kapott. ehhez hozzájárult az is, hogy a találmányi hivatal újítási versenyt hirdetett meg a tárcák között, s a vállalatoknál már érezhető ennek serkentő hatása. /mti/

--

bb.11. a nyugdíjakból vonják le a biztosítási díjat budapesten is

i kf/kf/p ie e

1978. május 10.

az állami biztosító és a nyugdíjfolyósító igazgatóság megállapodást írt alá, amelynek alapján lehetővé válik, hogy a fővárosi nyugdíjasok biztosítási díjait havonta egyenlő részletekben a nyugdíjakból vonják le. a nyugdíjasok számára egyszerűbb és kényelmesebb díjfizetési rendszert a vidéki kedvező tapasztalatok nyomán vezetnek be november 1-től budapesten is.

a közeljövőben az állami biztosító megbízottai valamennyi nyugdíjas ügyvelét személyesen vagy levélben felkeresnek, s írásos felhatalmazásukat kérik ahhoz, hogy a díjat a nyugdíjból levonhassák; egyben részletes tájékoztatást adnak az új fizetési rendszerről. /mti/

--

8.25/p

9-06

-9-

bb.10. májusi kombájn-vásár
i jf/pá/p ie e

1978. május 10.

a kedvezményes kombájn-vásárlási lehetőséggel mind több mezőgazdasági nagyüzem él; megelégnék az arató-cséplőgépek iránt. a raktári készlet általában elegendő, igaz, a legkeresettebb típusokból többre lenne szükség.

áprilisban 838 szk-5-ös kombájn volt a raktárakban. az év első három hónapjában mindössze 70 talált vevőre, holott ez a gép a közepesen felszerelt gazdaságokban igen jól kihasználható és ára is elérhető. a kedvezményes akció nyomán ennek a kombájnknak - mint várható volt- megnőtt a kereslete. az szk-6-os-gépekből 145 volt a telepeken; ez a típus lényegében ,,kifutott,, holott továbbfejlesztett változata az 5-ös mintájú kombájnknak. a hazai nagyüzemek azért nem vásárolták szívesen, mert csakis a buza betakarításánál lehet alkalmazni, a kukoricában már nem./ ebben az esetben a gép elveszti a garanciális jogot./ szép számmal talált vevőre az ndk-ban gyártott e-512-es gép, amely a nagyobb teljesítményű kombájnok osztályába tartozik; csaknem 250-et adtak el belőle, de a következő hetekben, az aratásig újabb szállítmányokat várnak. a lengyel gyártmányú bizon-gigant gép is közvetlenül az aratási időszakban érkezik számottevő mennyiségben, 50-et vehetnek át belőle a gazdaságok, további 100-at pedig a harmadik, illetve a negyedik negyedévben hoznak be.

a kukoricatörés, morzsolás szezonjáig a jelenleginél nagyobb teljesítményű ndk-beli gép, az e-516-os kombájn első nagyobb sorozatát várják. a harmadik negyedévben 136-ot szállít az ndk külkereskedelmi vállalata, további 120 gép pedig az utolsó negyedévben jön be, tehát ezek egy részét is még a kukoricaszzezonban munkába állíthatják./mti/

--

bb.12. felvételi pályázat a fiatal építészek továbbképzésére

k sb/z/p ie e

1978. május 10.

a magyar építőművészek szövetsége felvételi pályázatot hirdet fiatal építészek -a korhatár 32 év - továbbképzésére. a pályázati kiírás már átvehető a szövetség titkárságán. a jelentkezőknek június 7-ig kell benyújtaniuk felvételi kérelmüket, amelyben dokumentálni kell eddigi építészeti tevékenységüket is. a jelentkezőknek tervpályázaton is részt kell venniük. így korábbi munkásságuk és a tervpályázaton elért eredményük alapján nyerhetnek felvételt a továbbképzésre. a hallgatók a budapesti műszaki egyetem továbbképző intézete ,,fiatal építészek körében,, 10-10 hónapos elméleti és gyakorlati tervezési oktatáson vesznek részt./mti/

8.30/p

g₂₅ u₆

--
-10-

ubb 13. szerel is a gyártó

hag/st/ny e

1978 május 10.

saját szerelő részleget hozott létre a beton és vasbeton-ipari művek alsózsolcai gyára. az új részleg az idén összesen mintegy tizenháromezer négyzetméter alapterületű iskolát, üzemcsarnokot és szociális létesítményt épít az alsózsolcán gyártott elemekből, többek között bodrogkeresztúron és alsózsolcán üzemcsarnokot, miskolcon a medicor részére háromszintes üzemépületet, ongan általános iskolát, szerencsen pedig szociális létesítményt. a gyár új szerelő részlege, amely az idén mintegy 25 millió forint értékű építési munkát végez, egy-egy telephelyen mintegy öt-hat hét alatt szereli össze a vázelemeket./mti/

--

bb 14. guruló uttörőbolt

mzs/st/ny e

1978 május 10.

új szolgáltatást szervezett a győri ezermester és uttörőbolt. májusban, a kisdobos és uttörőavatások előtti időszakban árusítást tart a megye minden városában. győr-sopron megyében csak győrött működik kisdobos és uttörőfelszereléseket, egyenruha kellékeket, őrsi zászlókat és jelvényeket árusító üzlet. most a bolt ,, helybe megy,, az avató ünnepségekhez szükséges felszereléseket teherautóval szállítja a városok uttörő és ifjusági házaiba. az első kiruccanás sikerrel járt: mosonmagyaróváron sokan felkeresték a guruló uttörőboltot./mti/

--

bb 15. ötvenöt kilométerrel gyarapodik az aszfaltozott uthálózat zalában

tóa/st/ny e

1978 május 10.

a zalaegerszegi közuti építővállalat utépitő gépláncai a téli fagykarok kijavítása után megkezdték az utkorszerűsítéseket. idei tervük szerint 55 kilométerrel gyarapodik az aszfalt-szőnyeggel borított uthálózat zalában.

/folyt köv/
8.50/ny

-11-

g₂₅ u₆

bb 15. / ötvenöt kilométerrel...folyt/ny

őszre befejezik az egyik legfontosabb munkát, a bak-zalaegerszeg közötti, új nyomvonalon haladó 14 kilométeres út építését. az autópálya jellemzőkkel épülő utszakasz elkerüli a lakott területeket, gyors összeköttetést teremt a 7-es és 8-as számú főközlekedési utakkal. ebben az évben befejeződik a bak-becsehely, a nagykanisza-pacsa közötti utszakasz, valamint a 75-ös út zalaapáti és az országhatár között a rédicsei határ-átkelő állomásig húzódó szakaszának aszfaltszönyegezése. ezzel a megye állami kezelésben levő úthálózatának egyharmada lesz aszfalt burkolatú./mti/

--

bb 16. napi 250 kiló ,, füstizü,, sajt

tóa/fm/ny e

1978 május 10.

nem füstölik, mégis enyhén ,, füstizü,, a zala megyei tejipari vállalat legújabb sajtkezelőműhelye. a füstaromával ízesített, félkemény és kevésbé zsíros, rud alakúra préselt sajtból naponta 250 kilót készítenek a zalaegerszegi sajtgyárban. a sajtkülönlegesség rövid ideig tartó érlelés után rövidesen megjelenik az élelmiszerüzletekben./mti/

--

bb 17. ,, pontyraktár,,

tób/st/ny e

1978 május 10.

öt medencéből álló 20 ezer négyzetméteres ,, pontyraktárt,, építettek 3 millió forintos beruházással a tiszai holtágokhoz kapcsolódóan. csongrád megyében ugyanis a tiszai holtágok a legtöbb zsákmányt a 100 hektáros holtágokból fogják ki. ez a vízfelület több árut ad, mint a tiszának csongrádtól a déli országhatárig terjedő szakasza. ezért a holtágban áttérnek az intenzív gazdálkodásra. a nagy mennyiségű halat egyszerre nem tudják értékesíteni, de az új medencékben egyszerre 15 vagon zsákmányt tárolhatnak, és így a nagy idegenforgalmi szezonban, a szegedi szabadtéri játékok idején nem lesz hiány speciális halételekből a szegedi éttermekben, csárdákban. a ponty-tároló mellett szociális épületet emeltek a halászoknak, javítva ezzel a vízi emberek munkahelyi körülményeit./mti/

--
-12-

18.55/nyn

9⁰⁰06

bb.18. eltakarították a bécsi uti hordalékot

i sb/s/p di

1978. május 10.

a budai kerületek lejtős utjairól eltávolították már a vasárnapi felhőszakadás hordalékát. a fővárosi közterületfenntartó vállalat dolgozói szerdán végezték az utolsó simításokat a bécsi ut és a farkasottrki ut kereszteződésében és a vörösvári uton, ahol a közeli régi téglagyárból lemosott iszap és téglatormelék helyenként egy méter vastagon borította be az utat. a vasárnap éjszaka óta megállás nélkül, több váltásban dolgozó műszakonként mintegy 40 uttisztító munkáját, rakodó, mosógépek és szállítójárművek segítették. mintegy 300 köbméter hordalékot távolítottak el. szerdán már csak a lapátolás után visszamaradt port kellett összesöpörni, s a járdákat mosták le./mti/

--

bb 19. a vörös borok diadala a baranyai borbajnokságon

igó/ká/ny di

1978 május 10

minden idők,, legnépesebb,, baranyai borbajnoksága zajlott le szerdán a villány-siklói történelmi borvidék városában: siklóson: több mint háromszáz borminta került a zsüri asztalára: ujborkok és óborkok, valamint muzeális jellegű borok. közülük a legjobbak julius 3-a és 8-a között részt vesznek majd a kecskeméti országos borversenyen. ez volt a felszabadulás utáni tizennegyedik baranyai verseny, s ennyi bormintát még soha nem neveztek a nagyüzemek és a kistermelők.

a siklói várban rendezett szemlén a megye mind az öt szőlőtermő tája - pécs, siklós, villány, mohács és szigetvár - sok és jó borral rukkolt ki. a múlt év őszén ugyanis gazdagon termett a szőlő: a nagyüzemek hektáronként több mint száz mázsa fűrtöt szedtek és jó bor készült belőlük. ez elsősorban annak köszönhető, hogy szerte baranyában elterjedtek a nemes bort adó szőlő-sajták és meghonosodtak a korszerű művelődési módok.

a verseny a vörös borok diadalát hozta. a szakemberek véleménye szerint az 1977-es évjárat vörös borai szín, íz és zamat tekintetében kiemelkedően jók. a bírálóbizottság különös elismeréssel adózott a villányi dombokon szüretelt cabernet, opor-tó és burgundi vörös borok kiváló minőségének./mti/

--

10.30/p

11⁰⁰06

-13-

bb 23. gyomirtás - a levegőből

kör/ká/ny di

1978 május 10.

az esőzés szüneteit kihasználva, szerdán ismét levegőbe emelkedtek a helikopterek és a növényvédő repülőgépek borsod megyében. a hejő völgyében, a bodrogközi részeken és a szerencsi járásban az őszi gabonátábláin folytatták a vegyszeres gyomirtást. a felázott talajok a földi gépeket nem bírják el, ezért a tervezettnél nagyobb területet kezelnek a két repülőgéppel és a négy helikopterrel.

az esőzés annyiban segíti elő az őszi kalászosokban a gyomirtást, hogy a felázott földbe hamarabb bemosódik a vegyszer, így annak hatékonysága megnövekszik./mti/

-. -

bb 24. losonczi pál,

gk/ny di

1978 május 10.

az elnöki tanács elnöke aldo morónak, az olasz kereszténydemokrata párt elnökének halála miatt táviratban fejezte ki részvétét giovanni leone olasz köztársasági elnöknek és az elhunyt olasz politikus családjának./mti/

-. -

bb 25. görögországba utazott a dunaföldvári táncegyüttes

blb/ká/ny di

1978 május 10.

szerdán görögországba utazott a dunaföldvári „földvár” szövetkezeti táncegyüttes és zenekara. az idei országos szövetkezeti néptáncos találkozón ezüstfokozatot nyert együttes nemzetközi folkórfesztiválon képviseli hazánk néptánckulturáját./mti/

-. -

11.25/ny

-16-

11.15 VG

vbb.26. kitüntetések

gk/p di

1978. május 10.

a népköztársaság elnöki tanácsa major tamás kiváló művésznak, a nemzeti színház kossuth-díjas főrendezőjének, nyugállományba vonulása alkalmából, több évtizedes munkásmozgalmi tevékenysége és művészi munkássága elismerésül a szocialista magyarorszáért érdemrend kitüntetést adományozta.

marton endre, kiváló művésznak, a nemzeti színház kossuth díjas igazgatójának, nyugállományba vonulása alkalmából, több évtizedes művészi munkássága elismerésül szintén a szocialista magyarorszáért érdemrend kitüntetést adományozta az elnöki tanács.

a kitüntetéseket pozsgay imre kulturális miniszter adta át.

/mti/

-. -

bb 28. balesetek

s/ny di

1978 május 10.

nógrád megyében a diósjenői vasutállomás közelében egy tehervonat halálra gázolta alaksa józsef 68 éves nyugdíjas, diósjenői lakost, aki a vizsgálat eddigi adatai szerint a sínek mellett közlekedett. a baleset körülményeinek tisztázására vizsgálat kezdődött.

hódmezővásárhely belterületén forrás józsef 17 éves szobafestő, mázoló, helyi lakos motorkerékpárjával elütötte a kerékpárját toló zsemberi pálné 71 éves háztartásbeli, helyi lakost, aki olyan súlyos sérülést szenvedett, hogy kórházba szállítás után meghalt. a vizsgálat eddigi adatai szerint forrás józsef figyelmetlenül vezette motorkerékpárját. a rendőrség a baleset vizsgálatát tovább folytatja.

tolna megyében a dombóvári unió szövetkezet 1.számú gumiüzemében felrobbant egy gumitejjel töltött hordó, s a közelben tartózkodó mórlicz pál 29 éves segédmunkás, dombóvári lakos olyan súlyos sérülést szenvedett, hogy a helyszínen meghalt. a baleset körülményeinek tisztázására és a felelősség megállapítására a rendőrség szakértő bevonásával folytatja a vizsgálatot./mti/

-. -

bb 27. a mahart

s/ny di

1978 május 10.

értesíti az utazóközönséget, hogy május 14-én vasárnap a vigadó téri hajóállomásról a reggel 7 órai esztergomi személyhajójáratat technikai okokból nem indítja./mti/

12.40/ny

-17-

12.50 VG

bb.29. időjárásjelentés

p di

1978. május 10.

a meteorológiai intézet jelenti 1978. május 10-én
szerdán 12 órakor:

tovább tart a hűvös, szeles idő

változékony az idő a szárazföld nagy részén. a kelet-európai síkság, a német-lengyel-alföld, a kárpátok és alpok vidéke fölött nedves, hűvös levegő örvénylik hatására felhős, időnként erősen felhős az ég az említett területek fölött, és több helyen esik az eső, záporosó. az északi-északkeleti áramlással közép-európa fölé érkező viszonylag hideg levegő hatására gyenge a nappali fölmelegedés, széles, hűvös az idő. napos, az évszaknak megfelelő hőmérsékletű időjárás csak a skandináv-félszigeten, és a szárazföld nyugati partja mentén van. a kárpát-medence fölé holnap is hűvös, de az eddiginél már szárazabb levegő érkezik. kevesebb lesz a csapadék már kelenten is, de hűvös, szeles marad az idő.

kedden hazánkban erősen felhős idő volt, főként az északi és északkeleti országrészben esett az eső, záporosó. a ma reggel 7 óráig lehullott csapadék mennyisége általában csapadéknym körül volt, de északkeleten több helyen mértek 16-27 mm-t. az északi szél főleg a dunántúlon erősödött meg. délután a 13 és 18 fok közé emelkedett a hőmérséklet. éjszaka továbbra is borult maradt az ég észak-keleten, és eső is ott esett. hajnalra 7-12 fokig hűlt le a levegő. szerdán délelőtt időnként már északkeleten is fölszakadozott a felhőzet, és egyre kevesebb helyen esett az eső. az északiszél sok helyen megerősödött, a dunántúlon viharos széllelkéseket is észleltek. a hőmérséklet 11 órakor 10-15 fok között volt.

budapesten kedden a hőmérséklet napi középértéke 13,5 fok volt, 1,8 fokkal alacsonyabb, mint a százéves átlag. ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 15 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 760 mm, gyengén emelkedik.

a balaton vizének hőmérséklete 11 órakor siófoknál 14 fok volt.

várható időjárás csütörtök estig:

felhőátvonulások, kevés helyen futó záporral. éjszaka kissé mérséklődő, napközben erős, helyenként viharos északi szél. legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 2-7, legmagasabb nappali hőmérséklet csütörtökön 12:16 fok között-

a duna vízállása budapestnél 338 cm, vízhőfok 13,2 .

/mti/
12.40/p

13⁰⁰ UG

-.-
-18-

:bb.30. a belföldi szerkesztőség hireinek jegyzéke május 10-én
13 óráig:

p se di

1978. május 10.

1. autópálya
2. filmek
3. munkaerőhelyzet
4. közművelődési bizottság
5. üdülőhasználat
6. hegykutatás
7. szauna
8. gyurgyalagok
9. tasnádi nyilatkozat
10. kombájn-vásár
11. díjfizetési rendszer
12. pályázat
13. szerelőrészlég
14. uttörőbolt
15. zalai uthálózat
16. sajt
17. pontyok
18. uttisztítás
19. borverseny
20. borsodi folyók
21. vendégköszöntő
22. szállítási próba
23. gyomirtás
24. távirat
25. vendégszereplés
26. kitüntetések
27. mahart közlemény
28. balesetek
29. időjárásjelentés
30. hirjegyzék /mti/

-.-

13.15/ p

13⁰⁰ UG

-19-

bb.31. harminc nagyközség fejlődött várossá három évtized alatt
end /fm/p hgy 1978. május 10.

az elmúlt három évtized alatt hazánk harminc nagyközsége fejlődött várossá, és ma már az ország 87 városi településén a népességnek több mint fele él, - közölték szerdán a területfejlesztéssel és az urbanizációval foglalkozó szolnoki tanácskozáson, a IX. megyei műszaki hetek rendezvényén. Szabó János építésügyi államtitkár bevezető előadása és a korreferátumok egyaránt hangsúlyozták a területfejlesztés és a városépítés hosszútávú programjának tervszerű, tudományos kutatásokon nyugvó kidolgozását, illetve végrehajtását. A fejlesztés annál is inkább szükséges, mivel megnőtt a fontosabb városi települések vonzáskörzete, nagyobb tömegek infrastrukturális ellátását kell magas színvonalon biztosítani. A fejlődés ütemét jelzi, hogy ma már minden városban van vezetékves vízvezeték, erőfeszítéseket tesznek a csatornázás, a szennyvízelvezetés és -kezelés megoldására, bár ezen a téren még sok a tennivaló.

az építésügyi kormányzat első ízben foglalkozik csaknem egymillió városi lakás hosszútávú felépítésével, amelyeket úgy kell a településeken elhelyezni, hogy célszerűen segítsék egy-egy város egészségének komplex fejlesztését, s a társadalompolitikai, esztétikai és egyéb céloknak is megfeleljenek. A fejlesztések során érvényesíteni kell a területi szemlélet elvét, az erőforrások koordinált és komplett számbavételét, felhasználását. A településfejlesztéssel összhangban szükséges növelni az építőipari kapacitást, mert a kitűzött célokat csak megalapozott munkaerőlétszámmal, korszerű építési technológiával, fejlett ipari háttérrel lehet megoldani. A születőben lévő városépítési törvény megfelelő kereteket ad majd ahhoz, hogy a bruttó nemzeti vagyon több mint hetven százalékát jelentő épületeket fenntartsuk, állagukat megőrizzük és az épülő, új városi létesítmények is megfeleljenek a kor követelményeinek, a dinamikusan fejlődő társadalom igényeinek. /mti;

.-

13.35/p
14⁰⁰ OG

-20-

bb.32. a fővárosi vízművek
p hgy

1978. május 10.

közli, hogy vezeték átalakítási munkák miatt a csütörtökön 12 órától 19 óráig a füredi uti lakótelepen és a XVI. kerületben rákosszentmihály és sashalom területén nyomáscsökkenés, a magas házak felsőbb emeletein esetleg vízhiányra kell számítani. Este 7 óra után előfordulhat, hogy a hálózati víz egyes helyeken zavarossá válik. /mti/

.-

bb.33. nemzetközi gyermekkardiológus kongresszus kezdődött budapestben

t mir/gk/p pr hgy

1978. május 10.

hazánkban évente másfélezer újszülött szívfejlődési rendellenességgel jön a világra. Közülük csak minden második ér meg az 1 éves kort, pedig a tudomány legújabb eredményei alapján az idejében történő legkorszerűbb belgyógyászati és szívsebészeti beavatkozással sokuk élete megmenthető lenne. Legalábbis ezt a ma még korántsem könnyű feladatot tüzték ki célul a kutatók. szakmai körökben ezért is kíséri nagy érdeklődés az európai gyermekkardiológus társaságnak szerdán, a nemzeti galéria budavári előadótermében megkezdődött XVI. nemzetközi kongresszusát.

a háromnapos tudományos tanácskozáson - amelyet a tekintélyes nemzetközi orvosszervezet másfél évtizedes fennállása óta először tartanak meg hazánkban - 24 ország több mint 200 szakembere vitatja meg a témával kapcsolatos nemzetközi kutatómunka és a legmodernebb belgyógyászati-szívsebészeti eljárások eredményeit, tapasztalatait. A kongresszus résztvevői - európa és az egyesült államok legnevesebb gyermek-szívgyógyászai: gyermekorvosok, kardiológusok, szívsebészek, patológusok és a fejlődéstannal foglalkozó kutatók - három nap alatt 45 előadáson számolnak be saját kutatásaikról.

a tanácskozás homlokterében a csecsemők veleszületett szívfejlődési rendellenességei állnak. ezen belül több mint 20 előadó foglalkozik a szív nagy erei és a tüdővénák szabálytalan fejlődésének problémáival, illetve gyógykezelésük kérdéseivel. Emellett külön előadások hangzanak el a reumás líz néven ismert, bakteriális fertőzés okozta szívbetegségről. A kongresszus legnagyobb érdeklődéssel várt előadását a neves francia szívsebész, fontan professzor tartja, aki a nyilvánosság előtt először számol be az általa kidolgozott új szívsebészeti eljárásról, amellyel egy-egy esetben halálos kimenetelű - szivbillentyűelzáródást sikerült gyógyíthatóvá tennie.

/folyt köv./

14.15/p

14³⁰ OG

-21-

bb.33./nemzetközi.....folyt/p

az, hogy a rangos nemzetközi tudományos társaság ez évi kongresszusának színhelyéül budapestet választotta, mindenekelőtt a magyar gyermekkardiológia színvonalának nemzetközi elismerését jelzi./mti/

-.-

bb 35. piacelőkészítési konferencia a hazai polipropilén felhasználásáról

t sb/z/ny ie hgy

1978 május 10.

tőkés importanyag megtakarítását, az export növelését és a hazai műanyagfeldolgozó ipar termékválasztékának jelentős bővítését teszi lehetővé a tiszai vegyi kombinátban néhány hónap múlva munkához látó új polipropilén gyár. ezekről a lehetőségekről tájékoztatták a leendő felhasználókat: a műanyagfeldolgozó gyárak, üzemek műszaki vezetőit és a kereskedelem képviselőit szerdán a tvk budapesti kirendeltségén tartott piacelőkészítési polipropilén konferencián. műanyagfeldolgozó iparunk a polipropilént eddig tőkés importból szerezte be, ezt a hazai termelés feleslegessé teszi, és így a jövő évben mintegy 3 millió dollár értékű megtakarítás várható. az új gyár termelése - évente 40 ezer tonna - jóval meghaladja a hazai szükségleteket. ennél fogva jelentős tértelben kerül sor tőkés kivitelre, amelynek értéke 1979-ben megközelíti a 10 millió dollárt.

az országban jelenleg felhasznált polipropilénnek mintegy 70 százalékból fóliát, valamint csomagolóanyagokhoz, műszaki és lakástextiliákhoz szükséges műanyagszálakat állítanak elő. a hazai alapanyaggyártás biztos alapot nyújt arra, hogy a felhasználás és a választék is gyorsan bővüljön. így 1980-ban várhatóan mintegy 30 ezer tonnát dolgoz fel a műanyagipar, kétszer annyit, mint a múlt évben. a polipropilén szívósabb, tartósabb mint a pvc, tehát gazdag lehetőséget kínál egészségügyi, háztartási cikkek, különböző műszaki, ipari és vegyipari szerelvények gyártására. az alapanyag szilárdsága, ütésállósága további eljárással növelhető, így a polipropilén felhasználásának köre is bővíthető palackrekeszek, termékszállító ládák, akkumulátoredények stb. előállításával. a butoriparnak is új lehetőséget kínál a polipropilén hab, amelyből fa- és fémváz nélkül is tartós ülőgarnitúrát lehet készíteni./mti/

14,35/ny

-22-

14³⁵ OG

bb.34. bucsu künthi sáritól

t cs/pr/p hgy

1978. május 10.

hozzátartozói, barátai, egykori pályatársai és tisztelői vettek végső bucsút künthi sári arany-, gyémánt-, vas- és gránit-diplomás színművésznőtől szerdán, a farkasréti temetőben.

a hamvasztás előtti bucsuztatáson cenner mihály, a magyar színháztörténeti intézet főmunkatársa emlékezett a művésznőre, a magyar színházi élet csaknem egy évszázadon át volt közreműködőjére, paulay ede utolsó tanítványára. künthi sári a régi vigszínház tagja, az ódry színterem lakója volt. színészi diplomáját 1894-ben szerezte meg, s néhány vidéken töltött év után szerződött a vigszínházhoz. híres beugró színésznőként száznál is több előadást mentett meg és 99 éves korában még york hercegnőt játszotta a iii. richard tévéváltozatában.

a művésznő lakói és az egykori pályatársak nevében kárpáti magda nyugalmazott színművésznő mondott bucsubezedet.

künthi sári hamvait május 18-án 10 órakor helyezik örök nyugalomra a farkasréti temetőben./mti/

-.-

bb 36. ipari üzemek, mezőgazdasági telepek kulcsrakész exportja iránba

i sz/fe um ie hgy

1978. május 10.

komplett baromfifarmokat, vágóhidakat, állattartó telepeket szállít külkereskedelmünk a következő években iránba. külkereskedelmi vállalatunk legfontosabb törekvései közé tartozik, hogy egyes berendezések kivitelén túl gyárakat, üzemeket, mezőgazdasági feldolgozó telepeket kulcsrakészen exportáljanak, s erre különösen a fejlődő országok, így irán is jó piacnak ígérkezik.

/folyt.köv./

- 23 -

15³⁰ OG

bb 36. /ipari üzemek, 1. folyt./um

shirazban nagy teljesítményű vágóhidat állított fel a komplex külkereskedelmi vállalat, átadása a közelmúltban megkezdődött, s az üzemi próbák után, körülbelül két hónap múlva az új létesítmény üzembe lép. addig is magyar szakemberek képezik ki a vágóhid személyzetét. a vállalat további két komplett vágóhid szállítására is kötött szerződést, mintegy 9 millió dollár értékben, műszaki terveket helyi intézetekkel közösen most dolgozzák ki, s várhatóan még az idén megkezdik a berendezések átadását.

a komplex nemrégén 6000 hektáros mintafarmot létesített az iráni császári gárdának, ahol vágóhidat, baromfitelepet, tehenészetet, állított fel. a teljes üzembehelyezésre két év múlva kerül sor, addig a farmot baromfi- és juhteleppel bővítik. a külkereskedelmi vállalat az agroinvesttel közösen baromfityényszőlő telepet is létesít rövidesen Iránban, egy tízezer hektáros területen. ebben az évben készítik el a farm első gazdaságossági számításait, s hozzákezdnek a kiviteli tervezéshez. ezután két és félmillió dollárért szállítanak kísérleti gépeket; a komplett gépsorokat és egyéb felszereléseket 1980-tól kezdve adják majd át. a komplett létesítmény összértéke több mint 10 millió dollár.

a komplex jelenleg tárgyal datolyafeldolgozó üzem felállításáról is; az erre kiírt versenytárgyalásra ajánlatot nyújtottak be. remény van arra, hogy ezt megnyerik, hiszen korábban egy kisebb datolyafeldolgozó üzem már szállítottunk oda, ami azóta kifogástalanul működik. további 30-40 millió dollár értékű baromfinevelő telepek szállítására is tett a közelmúltban a vállalat ajánlatot iráni partnereinek.

komplett energetikai rendszerek, távvezetékek, erőművek iráni exportját tervezi a következő években a transelektro mindezidáig elsősorban transzformátorokat, motorokat, generátorokat és elektromos háztartási készüléket, így mosógépeket, vasalókat és más villamosszerelési anyagot szállítottak. idei iráni exportforgalmuk még csak kétmillió dollár lesz, de később ennek többszörösére nyílik lehetőség. máris konkrét tárgyalásokat kezdtek hűtőtornyok, kazánok, turbógépcsoportok exportjáról. ilyen komplett berendezéseket a vállalat már szállít az iránhoz közeli török- és görögországba. /mti/

--

- 24 -

15.15/um
15³⁵UG

bb 37. környezetvédelem a vasutnál

t kf/z um ie hgy

1978. május 10.

a szakértők véleménye szerint hazánkban a levegőszennyeződések 30-35 százaléka közlekedési eredetű /az iparilag fejlettségű országokban ez az arány 50-70 százalék/ s ehhez sajnos kisebb-nagyobb mértékben a vasut is hozzájárul - állapították meg szerdán a MÁV vezérigazgatóság első vasuti környezetvédelmi ankétján. a tanácskozáson - ahol a témához illően egyébként valamennyi résztvevő mellőzte a dohányzást - számbavették a vasut eddigi környezetvédelmi intézkedéseit, ismertették, hogy mit kívánnak tenni a közlekedési ártalmak további csökkentésére.

oroszváry László vezérigazgató-helyettes beszámolt arról, hogy a vasut az elmúlt években fokozatosan „kitiltotta”, a vonatfüstöt a fővárosból. a budapest belterületén lévő főpályaudvarokra már nem érkeznek gőzmozdonyok, a tranzitforgalmat is kizárólag villamos és dízel mozdonyokkal bonyolítják le, s a külterületi pályaudvarokon, a körvasuton is már csak elvétve üzemel egy-egy gőzös. a ferencvárosi és a rákosrendezői pályaudvarok hatalmas teherforgalmát, beleértve a tolatást is, korszerű gépekkel bonyolítják le. megszüntették a fűtőházakat, olaj- és gáztüzelésre való átállítással korszerűsítették a korábban füstöt ontó kazántelegeket. mindezekkel együtt a főváros levegőjének vasuti szennyező gócai is eltűntek. a MÁV országos hálózatában is sokat tesz a levegőszennyeződések csökkentésére. a személy- és a tehervonatok 94 százalékát villamos- és dízel-mozdonyok továbbítják, s a tolatás több mint 76 százalékát is dízelesítették.

a következő években száműzik a vasut hálózatából a gőzmozdonyokat. széles körű feltáró vizsgálat alapján törekednek arra, hogy a dízelmozdonyokból minél kevesebb káros anyag jusson a levegőbe. bár a vasut zajforrásait nem a MÁV „állítja elő”, gépeinek, berendezéseinek beszerzésénél a követelményszintek előírásával igyekszik befolyásolni a gyártókat, s résztvesz mindazon a hazai és nemzetközi fórumon, amelyeken a közlekedési zaj csökkentésének módszerein munkálkodnak. /mti/

--

- 25 -

15.25/um

16⁰⁰

bb.38. „sortüz pünkösdi rózsáira,, - megemlékezés az 1918-as pécsi katonafelkelés 60. évfordulójáról

igó/kz/ok hgy

1978. május 10.

„az őszirózsák fájdalommal és tisztelettel meghajolnak a pécsi pünkösdi rózsák előtt,, - ezek a költői szavakkal emlékezett meg károlyi mihály, az őszirózsás forradalom egyik vezetője a pünkösdi katonalázadás hőseiről és mártírjairól. az osztrák-magyar monarchia legnagyobb, legszervezettebb és legtöbb áldozatot követelő felkelése volt az 1918. május 20-án pécsen kirobbant lázadás. jelentőségét növelte, hogy a katonákhoz csatlakoztak a forradalmi érzelmű munkások, bányászok is.

a pünkösdi katonafelkelés 60. évfordulója alkalmából tudományos emlékülést tartottak szerdán pécsen. a történészek előadásokban különböző oldalokról vizsgálták a forradalmi eseményt, új megvilágításba helyezték az utóbbi években feltárt dokumentumok alapján és megtisztították a ráragadt torzulásoktól. tudatos hamisításoktól. egyértelműen bebizonyosodott: nem nemzetiségi katonák zendülése volt. az antimilitarista felkelésben a monarchia szinte valamennyi népe képviselve volt, s a magyarok mellett szerbek, horvátok, ruszinok, németek és osztrákok is harcoltak az önkény ellen.

a fegyveres felkelés -, „bolsevik mintára,, - tervezetten és szervezeten ment végbe: a katonák lefegyverezték a tisztjeiket, elfoglalták a fegyverraktárakat és megszállták a város stratégiai pontjait. a harcokban több mint kétezer felkelő vett részt. küzdelmökhez csatlakoztak a pécs-környéki bányászok, a vasuti főműhely munkásai és a más szakmák dolgozói. szabályos utcai harcok zajlottak le pécsen, s a hétszeres túlerő csak hosszú idő után, nagy nehezen, ágyuk bevetésével gyűrte le a forradalmi katonaságot és munkásságot. a megtorlás példátlan kegyetlenséggel történt. csaknem háromszáz személyt ítéltek el, közülük tizenhatet kivégeztek. számos katona a rögtönítélő bíróság előtt sem tagadta kommunista meggyőződését, a hadügyminiszternek küldött jelentés szerint „hetven nyíltan bolseviknak vallja magát....,

a magyar televízió pécsi körzeti stúdiójában tartott emlékülésen bemutatták a „sortüz pünkösdi rózsáira,, című dokumentumfilmet, amelyet wiedermann károly rendezett. a 45 perces tv-filmben a katonalázadás még élő résztvevői és szemtanúi emlékeznek a forradalmi eseményre. szita lászló történész, a baranya megyei levéltár igazgatója könyvet írt a pünkösdi felkelésről. 1918. május 20. emlékét a harcok egykori színhelyén - a 43-as téren - emlékmű örzi./mti/

-. -
- 26 -

15.30/-ok

16⁰⁵
0

bb.39. kitüntetés

pá/ok/pr hgy

1978. május 10.

az elnöki tanács ladányi józsa nyugalmazott egyetemi tanárnak az orvostudományok doktorának 80. születésnapja alkalmából - csaknem öt évtizedes aktív munkássága és több évtizedes munkásmozgalmi tevékenysége elismerésül - a szocialista magyarországi érdemrend kitüntetését adományozta. a kitüntetést szerdán zsögön évi egészségügyi minisztériumi államtitkár adta át./mti/

-. -

bb.40. vegyiszál konferencia balatonfüreden

bév/kz/ok hgy

1978. május 10.

a gyors ütemben erősödő konkurencia hatékonyabb új eljárások bevezetésére, a textiliparban könnyebben feldolgozható műanyagszálak gyártására ösztönzi az ipart - hangoztatták a szerdán balatonfüreden megkezdődött háromnapos vegyiszál konferencia megnyitóján. az eszmecserén, amelyen csehszlovákia, franciaország, lengyelország, ndk, nszk, olaszország és a szovjetunió vegyiszál iparának képviselői résztvesznek, a továbbiakban azt hangoztatták, hogy felül kell vizsgálni a gyártmánystruktúra és a technológiák rendszerét, s bővíteni kell a termékpalettát. ez a tendencia érvényesül hazánkban is, ahol a műszálgyártás az 1970-es évek elejétől igen nagy ütemben fejlődik. 1973-ban kezdődött meg, 4600 tonnás évi kapacitással, a pan /poliakrilnitril/ szál gyártását. tavaly befejeződött e beruházás második üteme is: elkészült az újabb, már 6400 tonna kapacitású gyár, s ez új lehetőséget teremtett számukra, mind a hazai felhasználásban, mind pedig a külföldi együttműködésben. itthon bővült a választék kötőtáruféleségekből, szőnyegből és lakástextiliából. a lengyel magyar műszál egyezmény keretében pedig a pan szálért cserében elena /poliészter/ szálakat kapunk. e pan szálak gyártástechnológiája igen magas színvonalú, ugyanakkor a további kereslet kielégítésére és a gazdaságos termelés megvalósítására az 1980-as évek elején egy új nagykapacitású üzem megvalósítását tervezzük.

ezen a szimpóziumon olasz és francia cégek ismertették a pan szálak legújabb gyártási eljárásait és gyártó sorait, s ezeket az információkat is figyelembe veszik majd a technológiai döntéseknél. a fejlesztéssel párhuzamosan egyre inkább sor kerül a már gazdaságtalan termékek gyártásának megszüntetésére, így már csak rövid ideig készítik a viszkószálakat és polamid vágott szálakat is. helyüket újabb, a textiliparban keresettebb cikkek veszik át./mti/

-. -
- 27 -

15.45/-ok

16¹⁰
0

bb.42. a rendőrség közleménye

gk/ok pr hgy

1978. május 10.

a sajtóban április 28-án megjelent felhívás nyomán, a lakosság bejelentése alapján a rendőrség megtalálta és szüleinek átadta csába katalin 11 éves budapesti kislányt./mti/

-...-

bb.41. a béke- és barátsági hónap eseményei vidéken

ö vid/fm/be/fm/ok hgy

1978. május 10.

szerdán kazincbarcikán rendezték meg a béke- és barátsági hónap borsod megyei megnyitó ünnepségét. a borsodi vegyi kombinát és a borsodi hőerőmű szocialista brigádjai, a környező bányászati üzemek küldöttei és a város lakosságának képviselői előtt kiss lajos vezérőrnagy, a magyar honvédelmi szövetség főtitkára, az országos béketanács tagja méltatta a győzelem napjának jelentőségét és foglalkozott a neutronbomba betiltását követelő, világméretben kibontakozó mozgalommal.

a békehónap szolnok megyei megnyitójára a karcagi déryné művelődési központban került sor. zagyai jános, az mszp városi bizottságának első titkára mondott ünnepi beszédet, majd felszólalt iván vasziljevics szalimon, a szovjet baráti társaságok szövetségének magyarországi képviselője.

az ünnepi hónap kiemelkedő baranyai eseményeként komlón magyar-kubai barátsági napok kezdődtek. a városi pártbizottság tanácsstermében nagygyűlést rendeztek, amelyet dr. jósé antonio tabares, a kubai köztársaság budapesti nagykövete tartott előadást. a pártház előcsarnokában politikai plakátokból, a művelődési házban pedig „a szocializmus építése kubában”, címmel fotódokumentumokból nyílt kiállítás. az ünnepségsorozat alkalmából a május 1. ruhagyár komlói gyáregységének egyik husz tagu női ifjúsági szocialista brigádja lidia doce, mártírhalt fiatal kubai lány nevét vette fel.

mosonmagyaróvárott magyar-vietnami barátsági napot rendeztek. a program a városi népfrentbizottság ünnepi ülésével kezdődött, amelyen a vietnami nép szocialista építőmunkájáról hangzott el tájékoztató. ezt követően a városba érkezett vietnami vendégek üzemekbe látogattak és szocialista brigádokkal találkoztak./mti/

-...-
- 23 -

16.05/-ok

16.20

bb.43. az állami segítség és jó együttműködés meggyorsította pécs és eger pincegondjainak megoldását - ülést tartott a tárcaközi bizottság

han/kz/ok -hgy

1978. május 10.

pécs és eger tervszerűen, célszerűen használja fel a tetemes anyagi segítséget, amit az állam juttat a természeti csapásnak nyilvánított pincegondok enyhítése, megoldása érdekében a két történelmi multu városnak - állapította meg az eger és a pécs történelmi városközpontja alatt húzódó pincerendszerrel kapcsolatos ügyekkel foglalkozó tárcaközi bizottság szerdán pécsen, jantner Antal építésügyi és városfejlesztési miniszterhelyettes elnökletével tartott ülésén.

a tanácskozás csaknem egy órás filmvetítéssel kezdődött, amely szemléletes képet adott az életet és vagyont veszélyeztető földalatti labirintus világáról, alattomos támadásáról és arról a sokirányú erőfeszítésről, amit a tanácsok, beruházók, tervezők és kivitelezők tesznek mind gyümölcsözőbb együttműködéssel. példa erre, hogy míg pécsen 1976-ban a tervezett kilencven millió forintból csaknem hatvanhat milliót tudtak felhasználni, tavaly pótolták az elmaradást, idén pedig 136 millió forintos pinceprogramot valósítanak meg. nem sokkal marad alatta az egeri munkák értéke sem. a bányászati aknamélyítő vállalat több mint harminc millió forintot költött olyan cégek, eszközök beszerzésére, amelyekkel a pincék, üregek megszüntetését, illetve megerősítését végezhetik. vállalni tudják valamennyi számítástechnológiai alkalmazását. a jövőt illetően a tárcaközi bizottság hangsúlyozta: tovább kell javítani az előkészítő munkát s összhangot kell teremteni a tervszolgáltatás és a létrehozott kivitelezői kapacitás között.

a tanácskozás után a bizottság tagjai helyreállított pécsi pincéket tekintettek meg, amelyek alkalmasak lehetnek különböző célú felhasználásra./mti/

-...-

bb.44. több fát a balaton partra - a bib környezet- és vízvédelmi bizottságának ülése

szé/kz/ok hgy

1978. május 10.

kevés a fa, összezsugorodott az erdőterület, az urbanizáció, az üdültelepítés fokozott ütemet gátolja az erdészek munkáját - hangzottak szerdán badacsonyan, a balaton intéző bizottság környezet- és vízvédelmi szakszabottségának ülésén. /folyt.köv./

- 29 -

16.15/-ok

16.25

bb.44./ több fát ..... 1. folyt./-ok

a társadalmi testület előtt veszprém és somogy megye állami erdőrendezőségének igazgatója arról számolt be, hogy az eredetileg tervezett erdőültetési program végrehajtását számos tényező, közte tulajdonjogi gondok akadályozzák. sok nagygazdaság hozzájárulására lenne szükség ahhoz, hogy a helyenkénti juhlegelőnek használt területet a tó vízgyűjtő területének „szűrő szelepeként”, hasznosíthassák. a balatonfelvidéki erodált területeken és a somogyi löszdombokon több fát, bokrot kell telepíteni, hogy szolgálja a már nemzetközi hírű üdülővidék levegőjének tisztítását, a tónak a eróziótól való védelmét.

elmondották az ülésen, hogy féltucatnyi helyen autós-pihenőket alakítottak ki, - lemondva a fa gazdasági hasznáról - parkerdőket hoztak létre a turizmus szolgálatában. ennek ellenére - mint a vitában is többen kifogásolták - az igénybevevők nem értékelik eléggé az állam hozzájárulását: az ugynevezett közjóléti erdők állapota egyre romlik. a társadalmi testület ülésén a felszólalók javasolták - miután összefüggő erdőültetésre nincs lehetőség - ösztönözni kell a magánterületek fásítását, disznóvénnyel való betelepítését. a résztvevők felszólalásaikban felhívták a figyelmet a turizmust szolgáló parkerdők gondozottságának és karbantartásának fontosságára. kifogásolható a köztisztaság is. ennek ellensúlyozására társadalmi összefogásra szólítottak fel. javasolták az ülésen, hogy a természeti értékeket - arborétumokat, parkokat - mint látványosságokat állítsák az idegenforgalom szolgálatába.

a társadalmi testület vitájának összegezéseként megállapították, a balatonnál, nemzeti kincsünkénél különösen fontos a természet- és környezetvédelem. többen is hangsúlyozták: az erdő nem „senki földje”, hanem köztulajdon, s védelme, megóvása közérdek./mti/

---

bb.45. közgazdasági hónap komárom megyében

ráb/kz/ok hgy 1978. május 10.

közgazdasági hónap kezdődött szerdán komárom megyében. a tit komárom megyei szervezete azzal a céllal, hogy sajátos eszközeivel, az ismeretterjesztés szélesítésével hozzájáruljon a korszerű közgazdasági szemlélet kialakításához. a hónap végéig 70 előadást, tájékoztatót tartanak a megye üzemeiben, intézményeinél./folyt.köv./

16.25/ok

- 30 -

16³⁵

bb.45./ közgazdasági hónap .... 1. folyt./-ok

többek között a munkaidőalap kihasználásának tapasztalatairól, a munka hatékonysága növelésének és a munkaerővel való takarékosságot módszereiről, valamint az életszínvonal alakulásáról hangzanak el beszámolók. a lakótelepi intézményeknél tájékoztatják a lakosságot arról is, hogyan változik meg komárom megye iparának termékszerkezete, milyen módon kapcsolódtak be a megye üzemei, gyárjai a kgst tagállamok között kialakított munkamegosztásba.

a közgazdasági hónap tatabányai megnyitóján életszínvonalpolitikánkról tartott előadást az országos tervhivatal képviselője./mti/

.-.

bb.47. csongrádi káposzta svédországba

tób/kz/ok hgy 1978. május 10.

az országnak valutát, a gazdaságoknak pedig jó jövedelmet hozó primőr szedését kezdték meg csongrádban. a szentesi tájörzet ilyenkor legértékesebb zöldsege a korai fejéskáposzta, amelyből szerdán délután 6 hűtő vagonban több mint 60 0000 fejét indítottak utnak svédországba.

a gazdaságok fóliaházaiban csak a fejlett, fél kilónál nagyobb súlyú, zárt levélzetű ugynevezett keményhúsú káposztákat szedik fel és az export követelményeknek megfelelően tetszetősen csomagolják zöld színű, hálószerű szellős zsákokba. a svéd kereskedők minden évben visszatérő vásárlók és ez is bizonyítja, hogy teljes mértékben elégedettek a kerteszeti áru minőségével. a tavaszi idényben a megyei zöldért vállalat a tervek szerint három és félmillió fej korai káposztát vásárol fel hazai és külföldi értékesítésre./mti/

- 31 -

16.33/-ok

16⁴⁰

bb 50. az akadémia közgyűlésének szerdai tanácskozása

t km-dg-da/fe um pr e

1978. május 10.

a műszaki fejlesztéseknél, a gazdaságosság elbírálásánál a társadalmi igényekhez való igazodás legyen a döntő - hangzottak többen is a magyar tudományos akadémia 138. közgyűlésének szerdai, az elnöki, valamint a főtitkári beszámoló felett nyitott vitájában. a szentágothai jános akadémikusnak, az mta elnökének elnökletével megtartott zárt ülésen központi téma volt a tudomány eredményeinek a mindennapi gyakorlatban való hasznosítása.

a sokrétű eszmecsere résztvevői egyetértettek abban, hogy a kutatási témák kiválasztásakor jobban érvényesüljön a szelekció; a célok meghatározása mellett világosan fogalmazódjék meg a rendelkezésre álló anyagi és szellemi kapacitás is. a szelektáláskor határozottabban kell érvényesíteni a társadalmi szükségleteket, a tervek elbírálásakor nem érvényesülhet a rossz értelemben vett szaktekintély. felhívták a figyelmet: a fejlesztési, kutatási tervek elkészítésében az akadémia testülete hatékonyabban vegyen részt. nem hagyható figyelmen kívül az sem, hogy az „iparrá lett kutatásban”, az intézeteknek is pontosan fel kell mérniük, mire képesek, mert végsősoron az elképzelések itt valósulnak meg. a tudomány és a gyakorlat kapcsolatának szorosabbá válása feltételezi az mta testületének és szakigazgatásának összehangolt, rugalmas tevékenységét, az igényekhez való gyors alkalmazkodását.

szó esett a vitában arról is: az intézetek munkájában mérőföldkő a szerződéses kutatási rendszer. a tapasztalatok azt mutatják, hogy ez a módszer az elmélet és a gyakorlat hatékonyabb együttműködését, a kutatóhelyeken felhalmozódott szellemi erőök közvetlen hasznosulását teszi lehetővé az iparban, s így a szerződésekben rögzített értékeknél e munkák sokszorta eredményesebbek. további előny, hogy e tudományos tapasztalatok esetleges későbbi témákban, programokban is folyamatosan kamatoznak. a felszólalók egyetértettek azzal is, hogy hiábavaló a tudósok aktivitása az alap kutatásokban, ha a gyakorlatban hiányzik a befogadási készség és képesség, s ez akadályozza a tudományos eredmények termelődésévé válását.

a vitában többen hangsúlyozták: változatlanul keresni kell a tudomány és a gyakorlat együttműködésének hatékonyabb formáit. ennek egyik módja lehet további céltársulások létrehozása, amelyekben közös irányítással azonos célok érdekében tevékenykednek együtt különböző kutató helyek, termelőüzemekkel, gazdaságokkal. számosan szorgalmazták a hazai és a külföldi szakmai publikációk, tudományos dolgozatok értékelésének felülvizsgálását, s javasolták: az itthon megjelent tudományos munkákat is a külföldön közzétettekkel azonos módon ítéljék meg.

/folyt.köv./

- 32 -

16.40/um

1645

bb 50. /az akadémia ...1.folyt./um

a vitában összesen 17-en nyilvánítottak véleményt. az elhangzottakra szentágothai jános és mártia ferenc akadémikus, az mta főtitkára válaszolt.

ezt követően titkos szavazással az akadémia alelnökévé fülöp józsef akadémikust, az elnökség tagjává pedig szőkefalvi nagy béla akadémikust, a szegedi józsef attila tudományegyetem tanszékvezető egyetemi tanárát, valamint prohászka jános akadémikust, a budapesti műszaki egyetem tanszékvezető egyetemi tanárát választották meg.

x x x

fülöp józsef akadémikus 1927. január 20-án bük községben született. a tudományok doktora címet 1962-ben szerezte meg, az akadémia levelező tagjává 1967-ben, rendes tagjává pedig 1976-ban választották meg. kimagasló tudományos munkával járul hozzá a természeti erőforrások kiaknázásának kutatásához. a geológiai és a földtudományok kiváló művelője, a központi földtani hivatal elnöke, az eötvös loránd tudományegyetem tanára.

x x x

ezután határozathozatalra került sor. /folyt.köv./

bb.46. tolvajt fogtak a nagyecenki széchenyi mauzóleumban

cser/kz/ok hgy

1978. május 10.

május 5-én a nagyecenki széchenyi mauzóleum óra megdöbbenéssel észlelte, hogy széchenyi istván nyughelye mellől eltűnt az a rézfoglalatba ágyazott viaszból készült árvácska csokor, amelyet özvegye helyezett el néhány évvel a temetés után. az emléktárgyat megrendelésre párizsban készítették több mint 100 évvel ezelőtt.

a lopás felfedezését megelőzően egy pécsi turistacsoport járt a mauzóleumban. a csoport egyik tagjánál - selyem sándor 43 éves pécsi lakosnál - még nagyecenken meg is találták az értékes széchenyi emléket.

a műtárgy-tolvaj fölött szerdán ítélkezett a soproni járásbíróóság. figyelembe véve, hogy a műtárgy még a lopás napján megkezdült, s a tolvaj is megbánó magatartást tanúsított a bíróság 2500 forint pénzbüntetést szabott ki. az ítélet jogerős./mti/

-.-

- 33 -

16.45/-ok

1650

felhasználható: 18.00 órától!

bb.48. muray róbert kiállítása

dáv/kz/ok hgy 1978. május 10.

a természet szépségeit az erdők életét, és lakóit örökítik meg muray róbert festő- és grafikusművész szerdán székesfehérvárott kiállított alkotásai. a patinás vörösmarty cukrászda kávészalonjában rendezett tárlat része annak a sorozatnak, amelynek keretében a fejér megyei vendéglátóipari vállalat minden hónapban egy-egy festőművészt, grafikust vagy fotóst mutat be a cukrászda látogatóinak./mti/

---

felhasználható: 19.00 órától!

bb.49. ünnepi hangverseny jászberényben

end/kz/ok hgy 1978. május 10.

ünnepi hangversenyt rendeztek szerdán a jászberényi déryné művelődési központban, a xii, székely mihály zenei napok alkalmából. a szolnoki szimfonikus zenekart hans-rainer főrster, a weimari nemzeti színház karnagya vezényelte. közreműködött nagypál lászló az állami operaház tagja. a hangverseny műsorán bach, schubert, erkel és haydn művek szerepeltek./mti/

---

bb.51. felhasználható: 18.00 órától!

részvétávirat
gk/ok pr -e 1978. május 10.

a magyar népköztársaság elnöki tanácsa táviratban fejezte ki részvételét a román szocialista köztársaság államtanácsának péterfi istván, a román államtanács alelnöke elhunya alkalmából. a bukaresti magyar nagykövetség képviselője koszorút helyezett el péterfi istván sirjára./mti/

- 34 -

16.48/-ok

1400
70

bb 50. /az akadémia ...2.folyt./um

a közgyűlés jóváhagyta az elnökség és a főtitkár beszámolóját, majd határozatban rögzítette az akadémia előtt álló időszerű feladatokat; állást foglalt a közgyűlésen, az elnökség és a főtitkár beszámolójában felvetett kérdésekben. megelégedéssel vette tudomásul, hogy a társadalom irányító szervei a döntések előkészítésében és végrehajtásában fokozottabban támaszkodnak a tudományos testületekre, a tudományok művelőire. a magyar tudományos akadémia tagjai és intézetei mindent megtesznek a szocializmus építését, a hazánk fejlődését szolgáló tervek tudományos megalapozásában és megvalósításuk támogatásában.

az élelmiszertermelés növekvő nemzetközi fontosságára és a hazai lehetőségekre tekintettel különösen időszerű volt a mezőgazdaság és élelmiszeripar fejlesztéséről és a tudomány feladatairól szóló előadásnak a közgyűlés napirendjére tűzése. a határozat - az előadás és a vita alapján - hangsúlyozza a különböző tudományok összehangolt kutatómunkájának fontosságát ezen a területen. az élelmiszer- és az agrártudományok különösen a matematika, a fizika, a kémia, a biológia, a műszaki- és föld-, valamint a társadalomtudományok átfogó ismeretanyagát igénylik.

a közgyűlés határozatot hozott a mezőgazdasági termelés természeti, környezeti feltételeit átfogóan felmérő alkalmi munkabizottság alakítására. a magyar tudományos akadémia, a mezőgazdasági- és élelmiszerügyi minisztérium, az országos vízügyi hivatal, az országos műszaki fejlesztési bizottság és más érdekelt szervek képviselőiből alakuló bizottság feladatául jelölték meg javaslatok kidolgozását az ökológiai adottságok jobb hasznosítására, és új kutatási téma kitűzését is. ugyancsak munkabizottságot alakítanak az egységes fehérjekutatási program előkészítésére.

a mezőgazdaság- és élelmiszeripar további fejlődéséhez nélkülözhetetlen a tudományos eredményeknek az eddiginél nagyobb mérvű felhasználása. a közgyűlés felhívta az akadémiai testületek, az akadémiai területi bizottságok, az intézetek figyelmét arra, hogy a szűkebben vett szakmai feladatokon túl hatékonyan működjenek közre a mezőgazdasági és élelmiszer ágazatok hatodik ötéves- és távlati tervének kialakításában. ugyancsak tevékenyen vegyenek részt a jövő fejlődését meghatározó gazdasági és szervezési tennivalókban, az erőforrások gazdaságosabb kiaknázásában, a termelési integráció fejlesztésében, a tudományos eredmények idővesztés nélkül felhasználásában és a felmerülő kérdések megválaszolásában.

/folyt.köv./

- 35 -

17.00/um

1420

bb 50. /az akadémia ...3.folyt./um

a közgyűlés végül tudomásul vette a testületi és a szakigazgatási tevékenységről szóló írásbeli tájékoztatókat és az év közben végrehajtott szervezeti változtatásokat.

a magyar tudományos akadémia 138. közgyűlése ezzel plenáris munkáját befejezte, az osztályüléseket a következő napokban tartják meg.

x x x

/folyt.köv./

bb.52. belvízvédelmi készültség a körösök völgyében

bty/kz/be/ok - e

1978. május 10.

az utóbbi napokban hullott csapadék hatására békés megyében - a körösök völgyében és a berettyó vidékén - fokozódott, s helyenként már elérte a 80-90 százalékos arányt a belvíz elvezető csatornák telítettsége. a folyókon is árhullám van levonulóban, s így nincs meg a lehetősége annak, hogy gravitációs úton távozzon a víz a belvízelvezető csatornákból. a körös vidéki vízügyi igazgatóság ezért a holt- és a sebes körös szeghalmi és gyomai, a fehér- és a fekete-körös deltai, továbbá az élővízcsatorna mezőberényi és dögös-kákafoki szakaszára belvízvédelmi készültséget rendelt el, s egyidejűleg utasítást adott a szivattyutelepek és a szivattyu állások üzembe helyezésére. szerdán délután az említett folyószakaszokon 17 szivattyutelep és 9 szivattyu állás működött és ezek minden másodpercben 45 köbméter vizet emeltek át a folyókba.

a belvízzel elöntött terület békés megyében valamivel meghaladja az ezer hektárt, s ennek a fele vetés./mti/

-..-

üv

- 36 -

17.10/ok

ms

bb.53. végső bucsu friss istvánnétől

t cs/zf-né/ok pr -e

1978. május 10.

szerdán kísérték utolsó útjára - hozzátartozói, barátai, munkatársai és tisztelői - a farkasréti temetőben friss istvánnét, a munkásmozgalom régi harcosát, a magyar szocialista munkáspárt párttörténeti intézetének nyugalmazott tudományos munkatársát, a szocialista hazáért érdemrend és több más kitüntetés tulajdonosát.

az mszmp budapesti bizottsága, párttörténeti intézete, valamint a család és a barátok nevében vass henrik, a párttörténeti intézet igazgatója méltatta munkásságát, elevenítette fel életét. friss istvánné 1932-ben kapcsolódott be a magyar munkásmozgalomba, ekkor vették fel a kommunista ifjungkások magyarországi szövetségében, s csakhamar tagja lett a kommunisták magyarországi pártjának is. 1936-ban már a vörös segély végrehajtó bizottságának egyik vezetője volt. egy évvel később menekülnie kellett, évekig dolgozott prágában, svédországban, majd a szovjetunióban. a felszabadulás után tért vissza magyarországra, s 1952-től a párttörténeti intézet munkatársaként tevékenykedett. részt vett az első párttörténeti gyűjtemények megírásában, s számos életrajzot írt, utolsóként martos flóráét.

a bőripari dolgozók szakszervezete és a harcostársak nevében thurzó lászló a szakszervezet központi vezetőségének tagja vett végső bucsut friss istvánnétől./mti/

-..-

bb.54. a belföldi szerkesztőség hireinek jegyzéke 13.00 órától 18.00 óráig

ok - e

1978. május 10.

31. harminc nagyközség fejlődött várossá
  32. a fővárosi vízművek
  33. nemzetközi gyermekkardiológus kongresszus
  34. bucsu kúrthi sáritól
  35. piacelőkészítési konferencia
  36. ipari üzemek, mezőgazdasági telepek ....
- /folyt.köv./

18.30/-ok

- 37 -

18.30

bb.54./ a belföldi ..... 1. folyt./-ok

37. környezetvédelem a vasutnál
  38. „sortüz pünkösdi rózsáira,, ...
  39. kitüntetés
  40. vegyészal konferencia
  41. béke- és barátsági hónap eseményei vidéken
  42. a rendőrség közleménye
  43. az állami segítség és jó együttműködés ...
  44. több fát a balaton partra ...
  45. közgazdasági hónap komárom megyében
  46. tolvajt fogtak a nagyeceni széchenyi mauzóleumban
  47. csongrádi káposzta svédországba
  48. muray róbert kiállítása
  49. ünnepi hangverseny jászberényben
  50. az akadémia közgyűlésének szerdái tanácskozása
  51. részvétlívrat
  52. belvizvédelem
  53. friss istvänné temetése
  54. hírjegyzék
- /mti/ ---

bb.50./ az akadémia ..... 4. folyt./-ok

szorosabb kapcsolat a kutatás és a gyakorlat között - szentágothai jános, az mta elnökének nyilatkozata

- bár a közgyűléshez kapcsolódó osztályülések még hátra vannak, de máris elmondható; a munkaközgyűlések beváltották a hozzáfűzött reményeket, a tudományos életünket foglalkoztató jelentős, időszerű kérdésekről hallottunk előadásokat, cseréltek véleményt a tudósok - mondta szentágothai jános, az mta elnöke, az mti munkatársának, az akadémia 138. közgyűlése plenáris munkájának mérlegét megvonva./folyt.köv./

18.45/-ok

1900

- 38 -

bb.50./ az akadémia ..... 5. folyt./-ok

- az elmúlt évi közgyűléshez hasonlóan ideai tanácskozásunk is munkajellegű volt. rendkívül élénk visszhangot, izgalmas vitát váltott ki tamásy istván akadémikusnak a mezőgazdaság és az élelmiszeripar fejlődésének tudományos feladatairól megtartott előadása és románypál mezőgazdasági és élelmiszerügyi miniszter ehhez kapcsolódó korreferátuma. a jelentős társadalmi kérdést érintő vitaindítóhoz összesen 27-en szóltak hozzá. a hasznos, a szakterület tudományos gondjairól, feladatairól teljes képet adó előadás és vita jól illeszkedett azon párt- és kormányhatározatokhoz, amelyek a tudomány feladatául jelölték meg a társadalmi igényekhez való szorosabb kapcsolódást.

- a főtitkári beszámolóból is kiderült, hogy ezen nem szabad szűk praktícizmust érteni. a magyar tudományos akadémia feladata továbbra is az alap kutatások előbbrevitele, de elsősorban azokat a tudományos munkákat ösztönözzük, amelyek társadalmilag és gazdaságilag is fontosak. a kis országokban - így hazánkban is - nem kell tudományosan vizsgálni minden átfogó kérdést, hanem meg kell válogatni, melyekre érdemes a rendelkezésre álló anyagi és szellemi kapacitásokat összpontosítani. az alap kutatásoknak tehát végsősoron a nagy társadalmi, gazdasági feladatokhoz kell kapcsolódnuk. így például a tudománynak kiemelt feladatai lehetnek természetesen nemcsak a mezőgazdaság, hanem az ipar fejlesztésében és köztudott, hogy a jövőben jelentősen fejlesztik magyarországon a gyógyszeripart és a növényvédőszer gyártást. e programból a tudománynak is ki kell vennie részét. mindazokon a kutatóhelyeken, ahol erre lehetőség van elsősorban az orvosi, a biológiai, a kémiai, az agrártudományi kutató intézetekben az alap kutatásokat ezekhez a programokhoz kell igazítani.

- a vitából kitűnt: akadémikusaink nagy megértéssel fogadják a világ bonyolult gazdasági helyzetéből adódó tennivalókat, s levonják az erre vonatkozó következtetéseket. csak elvétve hallottunk olyan aggályokat, hogy a célirányos kutatások megnyírbálják a kutatói fantázia szárnyalását. ettől azért sem kell félni, mert a nemzetközi tudományos életben is újszerű a természet vagy a társadalom alapvető jelentőségét feltáró hazai kutatásokat eddig is támogattuk, s a jövőben is minden segítséget megadunk. akadnak olyan tudományos kérdések, amelyek fontosak ugyan, de még elvileg sem vehetjük programunkba. ilyen például az atom- az elemi részecskék kutatása, vagy az űrkutatás. ezeket a kérdéseket csak iparilag lényegesen fejlettebb országokkal kooperálva, elsősorban a szovjetunióval közösen vizsgálhatjuk./folyt.köv./

- 39 -

18.45/-ok

1900

bb.50./ az akadémia ..... 6. folyt./-ok

- közgyűlésünk határozatai elsősorban a mezőgazdaság és az élelmiszeripar fejlődésével összefüggő tudományos tennivalókat foglalkoznak. döntés született például arról, hogy a közeljövőben egy komplex bizottság vizsgálja Magyarország teljes biológiai, termelési lehetőségeit. így prognózist készíthetnének arról, hogy a mezőgazdaság és az élelmiszeripar fejlesztéséhez mit kínálnak természeti adottságaink az ezredfordulóig. e tudományos munka hatatós segítséget ad majd a hosszútávú tervek elkészítéséhez. ugyancsak jelentős munka kezdődik a fehérjetermelés növelésével kapcsolatos tudományos feladatok összegzésére. azok a normák, amelyek alapján jelenleg dolgoznak a termelők, nem ösztönzik a fehérjetartalom fokozását. így például a buza, a kukorica terméshozama szakadatlanul nő, de a benne lévő legértékesebb anyag nem ennek arányában gyarapodik. fontos tehát megvizsgálni, milyen tudományos módszerekkel lehet a növényi és az állati fehérjék előállítását fokozni.

összefoglalóul: rendkívül kedvezőnek tartom, hogy szinte minden hozzászóló azzal foglalkozott: hogyan lehet a tudomány eredményeit a gyakorlatban hatékonyabban hasznosítani./mti/

..

bb.55. időjárásjelentés

zf-né/ok - e

1978. május 10.

a meteorológiai intézet jelenti 1978. május 10-én szerdán este:

hűvös, szeles marad az idő:

várható időjárás csütörtök estig: felhőátvonulások, néhány helyen még futó zápor. az éjszakára kissé mérséklődő északi szél holnap napközben ismét megerősödik és helyenként viharos lükések kísérik. hőmérséklet holnap kora délután 12-16 között lesz./mti/

19.00/-ok

1945

bb.56. a tiszta üzlet bevásárlókosár jogos igény - ülést tartott a fővárosi tanács végrehajtó bizottsága

t km/páok - e

1978.május 10.

1978. május 10.

néhány fővárosi élelmiszerüzletben ma még a kelletténél kevesebbszer nyulnak a seprő, a tisztítóeszközök után, a boltok rendje, tisztasága nem felel meg a jogos követelményeknek - állapította meg egyebek között a fővárosi tanács végrehajtó bizottsága ülésén.

a fővárosi élelmiszerkereskedelmi üzletek rendje és tisztasága érdekében tett intézkedések tapasztalatait összegezve szó esett arról, hogy a nagy forgalom miatt - napközben a takarításra sokszor nincs lehetőség, s a forgalmasabb órákban gyorsabban piszkolódnak az önkiszolgáló kosarak, a pénztárak körül halmozódik az elszórt pénztárblokk, nehéz a folyamatos tisztaságról gondoskodni. a végrehajtó bizottság véleménye szerint a takarítási pótlékok 50-60 százalékos felemelése nem bizonyult elég ösztönzőnek. talán javít a helyzeten, hogy a közeljövőben azokban az üzletekben, ahol nincs önálló takarító, a tisztántartásban részvevő dolgozók a bolt teljes alapterülete után, négyzetméterenként legkevesebb 4 forint pótlékot kapnak.

sok bosszúságot okoznak a ragadós, piszkos bevásárlókosarak is. bár a fémből készültek könnyebben tisztántarthatók, azonban sokkal drágábbak, nehezebbek is és gyakori, hogy a hegesztéseknél szétesnek. a vállalatok 1978. és 1980. között ennek ellenére 35 ezer fémkosár beszerzését tervezik.

a takarító és felmosógépek, amelyek könnyítik a nehéz fizikai munkát, csak a nagy alapterületű áruházakban valósíthatók meg.

az ideai ellenőrzések során 1200 élelmiszerboltban néztek körül, s állapították meg; némileg tisztábbak az üzletek, javult a rend. a kirakatok és portálok 18 százalékánál, az eladóterek 15 százalékánál azonban találtak alapvető kifogásolnivalót.

a végrehajtó bizottság fontos feladatként jelölte meg az üzlethálózat eddigénél rendszeresebb és hatékonyabb ellenőrzését, a mulasztást elkövetők szigorubb felelősségre vonását. a vállalatoknak gondoskodniuk kell korszerű takarító- és felmosógépek, a jelenleginél alkalmasabb fémkosarak beszerzéséről./folyt.köv./

- 41 -

19.30/-

1948

bb.56./ a tiszta üzlet ..... 1. folyt./-ok

a végrehajtó bizottság megtárgyalta a tanácsi kezelésben lévő lakóházak rendjéről készült jelentést is. egyebek között megállapították, hogy egyes helyeken gondot okoz a szemét összegyűjtése. a közterület-fenntartó vállalat a szemétszállítás gyorsítására újabb 240 literes tartályokat használ. e nagyméretű edények a felvonó ajtón nem férnek be, mozgatásuk nehézkes és balesetveszélyes. nem kedvezőbb a helyzet a szemétdobó berendezésekkel sem. gyakran eldugulnak; mosásuk fertőtlenítésük csak részben megoldott.

a közterületeket, járdákat /jelenleg részben kézi söprés-sel 65 járdamosó és a 7. járdaseprő géppel tartják tisztán. ennél azonban jóval több berendezésre, lenne szükség. indokolt tehát a járdák takarításához újabb gépek beszerzése, s a meglévő folyamatos üzemeltetése érdekében gondoskodni kell a rendszeres karbantartásról, javításról. felhívták a figyelmet azonban arra is, hogy a házak rendjének, az épületek körüli területek tisztaságának fokozása érdekében szükséges a lakók magatartás- és szemléletbeli formálása is.

a fővárosi vendéglátó vállalatok az elmúlt évben csaknem 9 milliárd forintnyi forgalmat értek el, s ez az összes kiskereskedelmi értékesítés 13, az élelmiszerforgalom 30 százalékának felel meg. az ötödik ötéves tervidőszakban 27 ezer négyzetméterrel bővül a fővárosi vendéglátó létesítmények alapterülete. az ötéves terv első két évében ebből 10 ezer négyzetméter elkészült - állapították meg a fővárosi vendéglátóipari vállalatok helyzetéről, tevékenységéről a végrehajtó bizottság ülésén.

budapesten jelenleg 41 önkiszolgáló étterem - napi 71 ezer adag kapacitással - és 18 ételbár működik. a lakosság ellátását jól szolgálja az a 18 tejpresszó és 11 tejbüfépavillon is, amely 1974-től létesült.

az áruforgalom további növelésének kulcskérdése a termelőüzemek fejlesztése. gondot okoz, hogy a legtöbb létesítmény elavult, kis alapterületű, nehezen korszerűsíthető. új termelőüzemek építésére és a rekonstrukciók mielőbbi elvégzésére lenne szükség, de ehhez a vállalati források nem elegendőek, csak központi támogatással valósíthatók meg.

ugyancsak súlyos gond, hogy bár egyre újabb üzletek nyílnak a dolgozók száma csökken: jelenleg mintegy 1000-1500 szakács, segédmunkás, konyhai dolgozó, takarító hiányzik a vendéglőből, éttermekből. a létszámhelyzet javítása érdekében vállalati és központi intézkedésekkel módosítani kell a béreket, kedvezőbbé tenni a szociális ellátást./mti/

-...-
- 42 -

19.37/-ok

20⁰⁰

bb.57. a krisztina központ néma telefonjainak több mint a fele újra megszólalt

i sb/pá/ok - e

1978. május 10.

a hét elejétől éjt-nappallá téve dolgoznak a budapesti távbeszélő igazgatóság hibaelhárító brigádjai a krisztina központ körzetében, ahol az esőzések, kábelbeázások 3900 telefonkészüléket némitottak el. egyik-másik kábelaknában térdigderékig érő vízben kellett munkához látni, és kiszáritani vagy kicserélni az átázott vezetéseket. a szerda estig „életre keltett”, kábelhálózattal a hallgatók telefonkészülékeknek több mint a felét, mintegy 2200 telefonállomást sikerült ismét szóra bírni. a brigádok fáradhatatlanul dolgoznak tovább, hogy a még hátralévő 1700 telefonkészülék is minél előbb megszólalhasson./mti/

-...-

bb.58. erős szelet fujnak a fagyosszentek

i sb/pá/ok - e

1978. május 10.

az évszázados néphagyomány fagyos szentjeinek sietős érkezését jelezte már a szerdai időjárás. a hőmérők szerint a kárpát-medencében uralkodónál mindössze 3-4 fokkal hűvösebb levegő érkezett az országba, de bevonulása erős széllel párosult, ami úgy átjárja az emberi testet, hogy legalább 6-8 fokkal hidegebbnek érzi a hőmérsékletet. budapesten időközönként 60-70 kilométeres sebességű erős szellőkések tépték a fákat, a tetőket és a légvezetéseket. sopron és a balaton térségében már a viharos fokozatot is elérte: 80-90 kilométeres sebességgel száguldott a szél. a meteorológiai jelzések szerint a csütörtökre virradó éjszaka átmenetileg mérséklődik a szél, de napközben ismét feltámad, s várhatóan több helyen viharos erejűvé dagad. némi vigasz: a szél elkengeti a felhőket, s így derültebb idő, kevesebb csapadék várható./mti/

-...-

19.50/-ok

- 43 -

20¹⁰

bb.59. román színházi együttes fővárosi előadása

t me/zf-né/ok/pr -e

1978. május 10.

a romániai galaci drámai színház együttese - amely kedden a szolnoki szigligeti színházban mutatkozott be a magyar közönség előtt - szerdán a fővárosban vendégszerepelt. Kőbányán, a Pataky István művelődési központban a neves román író, Vasile Alecsandri „Chirita vidéken”, című vígjátékát adta elő nagy sikerrel. A fővárosi központi művelődési központjában ez volt az első román nyelvű előadás, az elhangzottakat szinkrontolmács „közvetítette”.

a bemutatón részt vett Victor Bolojan, a román szocialista köztársaság budapesti nagykövete./mti/

-...-

bb.60. a belföldi szerkesztőség híreinek jegyzéke 18.00 órától zárásig

ok - e

1978. május 10.

- 55. időjárásjelentés
- 56. a fővárosi tanács ülése
- 57. a Krisztina központ
- 58. erős szelet fujnak ...
- 59. román színházi együttes
- 60. hírojegyzék

/mti/

-...-

- 44 -

20.45/-ok

- v é g e -

21²⁵

készült az mti belföldi szerkesztőségében
a szerkesztőség vezetője: Bajnok Zsolt
ügyeletes szerkesztő: Dosztányi Imre
szerkesztette: Halasi György
Henczi Erzsébet

60.008/x

M.T.I.

Szerkeszti a Belpolitikai Szerkesztőség
Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf. 3. Tel.: 159-490. Telex: 22-4371

Belföldi hírek

ö

c s ü t ö r t ö k

bb 1. Ön mit kérdez a minisztertől?

s um pr e

1978. május 11.

a televízió népszerű műsora, a „megkérdezzük a minisztert”, következő, május 24-i adásában faluvégi Lajos pénzügyminisztert keresi fel. A műsort most is közvéleménykutatás előzi meg, s az adásnapon a szerkesztők a telefonkérdéseket is várják. Lehetőség van arra is, hogy a televízió nézők levélben tegyék fel kérdéseiket, cím: magyar televízió, „megkérdezzük...”, szerkesztősége, 1810. bp. szabadság tér 17. /mti/

-.-

bb 2. készülnek a „vit-lábbelik”,

kal/um st e

1978. május 11.

a napokban megkezdtek a havannai világifjúsági találkozóra utazó magyar fiatalok formacipőinek készítését a szabolcsi szövetségi cipőipar rakamazi és nyiregyházi munkáskollektívái. A férfi cipők kivitelezésére a nyiregyházi cipőipari szövetkezet, a lányok lábbelijeinek gyártására a rakamazi „Racita”, kapott megbízatást.

/folyt.köv./

- 1 -